

„Minden kép valami rejtett dolgot derít fel és hoz napfényre. Példának okáért, az ember, minthogy lelke testében rejtőzik, sem a láthatatlan dolgokat nem ismeri fel leplezetlenül, sem az ő utána eljövendőket, sem a helybelileg távollevőket és tőle messzi esőket, mivel hely és idő korlátai közé szorított lény. Megismerése kalauzolására, a rejtett dolgok felvillantására, kinyilatkoztatására találták ki a képeket, de javunkra, jótévő üdvösségünkre is minden bizsonnyal, hogy a napvilágra hozott, feltárt dolgokból a rejtetteket megismerve, sóvárogjunk és buzgón törekedjünk arra, ami szép, az ellenkezőjét pedig, azaz a rútat kerüljük és gyűlöljük.” (Ióánnész Damaszkénosz)

Jász Attila 91

A VÉGTELEN MESÉI.

Kovács Melinda képeinek

elmozdítása

(i. elmozdulás, vertikális)

zsiráfokat láttál a vonatablaktól,
nőstényeknek gondoltad őket valamiért,
talán a mintázatuk vagy az alakjuk miatt,

futottak befelé az erdőbe,
de a fenyőfák fölött kilátszott a fejük,
eddig csak álmodban láttál zsiráfot futni,

a helyet lefotóztad, hogy emlékezz rá,
mennyi minden megtörténhet
a dunántúli dombok között,

ezért is szeretsz néha élni

(ii. elmozdulás, horizontális)

A rejtély attól rejtélyes, hogy el van rejtve előlünk, meg kell tehát találni a szándékosan eltüntetett egyértelműséget, mert nem lehet mindig direktben közölni a tudást, átadni a látomást a valóságról, hanem elő kell készíteni, fel kell puhítani a lelket, hogy képes legyen befogadni és elfogadni az igazságot, bármi is, vagy bárki is legyen az (elrejtve), mert legbelül mindenki tudja, hogy mi az igazság, de nem mindig akarja tudni, Kovács Melinda képei pedig

lehántják rólunk a külső burkot, szembesülnünk kell belső valóságunkkal, válságunkkal, legfontosabb dolgaikkal, kérdéseinkkel, hitünkkel és kéte-lyeinkkel, különben semmit sem értünk meg a fotóiból, pusztán szép, eszté-
92 tikus képeknek fogjuk tartani őket, amik még a nappalink falán is jól néznének ki, pedig ennél azért jóval többről van szó, a Teremtésről ma-gáról, emberiről, vagyis a művészetről és az isteniről, a valóság felta-lálásáról, ami mély rokonságot mutat a megtalált faágak korpuszszerűségével vagy a tövískoszorú madárfészekkel való hasonlatosságával.

(iii. *elmozdulás, vertikális*)

léteznek az élettől eltérő valóságok, amit
a kidolgozás pontossága sem rejthet el, például
az esztergomi Bazilika kopott lépcsőjének
tetején egy fekete párdúc ül,
miközben

bent Jan Garbarek játszik szaxofonon,
míg te pedig leírod mindezt, vágyaidat
természetesen, hogy egy másik,
ettől eltérő, őszintébb valóságban
szeretnél inkább élni

(iv. *elmozdulás, horizontális*)

A fénykép lényegének legpontosabb megfogalmazását egy költőnél, Bari Ká-rolynál találhatjuk meg, aki Török László cigányfotói kapcsán „A mozdulat-lanság örökbefogadása”-nak nevezte azokat, egyik versében pedig így fogalmazott: „...amíg a létige ezüst húrjaival / vesződtek a fekete ujjak, el-csatangolt hitem / lábnymaira rátaláltam, kisarjadt / ajkamon egy elfelej-tett eskü: őszinte leszek...”, valójában mindeddig nem sejtettem, miért *Létige* a címe Kovács Melinda művének, de a vers segített megérteni, hogy értelemmel nem lehet felfogni Kovács Melinda képeit, ahol a folyó „ezüst húrjaival” szárazodó viharos égbolt úszó fénnyé válik, feloldódik a komor mennyország, biztosan tudjuk, hogy jelenleg mit látunk, hogy hol, és miről is készült a munkától „fekete ujjak”-kal készített fotó, meg kell találnunk a lát-hatatlan „lábnymot”, ami jól el van rejtve, pontosan, ahogy a kép közepébe beúszik egy szikla(makett), és jól láthatóan tükröződik a vízben, vagyis *mi-képpen fent, ugyanúgy lent is*, de koránt sem olyan mélységesen, ahogy a fölső tükörképe alapján várnánk, sőt, ha jobban megnézzük, nem is tükörkép, mintha egy másik szikla lenne, amely kiegészíti a felső világban lévő, így olvadva szinte tökéletes egységbe, vagyis a képnyelvet szavakra lefordítva:

Kovács Melinda újra megtalálta „elcsatangolt hit”-ét, és elhatározta, hogy „őszinte lesz”, megint, és talán erről (is) szólnak ezek az embertelenül szép tájképmeditációk.

(v. *elmozdulás, vertikális*)

93

a műteremben elhelyezett makettek elé
különböző méretű és vastagságú
üres kereteket próbálgatsz,

nézel át rajtuk, melyik kivágásból
lesz majd egészen valóságos a kép,
bármelyikből, jól tudod, nem ezen múlik,

bár a téma szokatlansága elbizonytalanít néha,
háttérbe szoríthatja adott kereteink
látszólag evidens fontosságát

(vi. *elmozdulás, horizontális*)

A talált ágak, mint leletek egy gyűjteményben számozva vannak, 1-től 6-ig, a kopott ezüst korpusz, lábánál a véres fa- vagy keresztarabbal már a 8-as számot kapta, eldöntve, vagyis a teremtés utáni napot, végételent, mindennapjainkat szimbolizálva és jelentve, a 7-es szám viszont kimaradt, a tökéletesség száma, ami nyilván nem véletlen, ahogy Kovács Melindánál semmi és sohasem az, vagyis az isteni tökéletesség „lelete” még hiányzik, amit nem lehet nem képletesen érteni, vagyis egyelőre marad a tökéletlenség alázata (a tökéletesség/a teljesség elérhetősége reményében), vagyis a művészet folyamatos, folytonos szolgáltatóval, akár a kettős centrumú ellipszissel is kifejezve, ovális képein keresztül.

(vii. *elmozdulás, vertikális*)

papírhajóról figyeled
a halkán halódó partot,
ahogy Isten mindent szépen
lecsupaszított már,
alkot,

őrangyalod meg a felhőkből
hallgatja a tengert, szemét
behunyja, persze nem érti,
sajnálja, de irigyli is
az embert.